553

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis decimo-quarto, menſis Februarii, anno Domini M. DCC. XLIII.

M. NATALE-MARIÂ DE GEVIGLAND,
Doctore Medico, Præſide.

An functionum integritas à Spiritibus.

I.

UMANUM corpus non malè dixeris machinam quamdam ad motus, uſuſque ſpeciales incredibili arte fabricatam, quæ juxtà leges & conſilia ſummi opificis, accuratâ proportione, ſervatis gradibus, diſtinctoque temporum ordine in naturalibus actibus procedit: tota conſtat ex fibris & tubulis: cor primùm circuitûs agens: indeſinenti

ſanguinis impulſu ad cerebrum, eſt ſpirituum author, quorum copiâ opus ſuum concitata quæque pars integram edit functionem. Scilicet ut communia partibus omnibus, ſic ad omne opus neceſſaria inſtrumenta, ſpiritus horum indoles tenuiſſima, mobiliſſima; ut affluunt celeriter, breviter effluunt; niſique continuâ inſtauratione compenſentur, tuendæ vitæ, corpori ſuſtinendo impares. Hinc ut alimenti, ſic capeſcendi ſomni venit æqua neceſſitas. Alimento in ſanguinem, ſanguine in ſpiritum verſo, quod ipſi deceſſerat corpori, accedit robur, & ligatis impeditiſque per ſomnum ſenſibus, oppoſito velut aggere ſiſtuntur ſpiritus, prohibeturque effluvium. Sic laſſum paulò antè, penéque deficiens animal, poſt ſomni peracta munia, integrum ſurgit & vegetum; ſi quidem pleniùs uberiuſque ſuis in ergaſtulis coacervati ſpiritus, ad officia alacrius redeunt.

II.

FUNCTIONES aliæ independenter à voluntate exercentur, nonnullæ voluntatis nutum ſequuntur. Ad has & illas requiritur fibrarum debitus tonus, liquidorum affluxus, liber humorum circuitus. Quò liberius vaſa permeat ſanguis, eò facilius functio per agitur: quò melius à naturâ diſpoſita organa, eo perfectius proprias functiones edunt; ſanguinis circuitûs, fibrillarum oſcillationis cauſam, nullus eſt ſanæ mentis qui in ſpiritus non refundat: ſpirituum affluxû diſtenta turget fibra nervea, contrahitur, intumeſcente ventre, muſculus. in motus vermiculares aguntur inteſtina; ceſſat jugis ille ad partem Spirituum affluxus? languet iners, flaceſcunt fibræ, concidunt glandulæ, dividendis & attenuandis humoribus impares ſucco hæterogeneo replentur, crudo humore turgeſcunt: prima obſtructionum origo: à viſcido ſanguine pituitoſiſque humoribus referto, quot & quanta mala humanum genus cruciunt? minus liberè tunc per univerſum corpus diſtribuuntur ſpiritus animales. Hinc coquendi difficultas in ſtomacho, imperfecta bilis in hepate ſecretio, imminuta vel ſuppreſſa inſenſilis perſpiratio. Quàm longè graviora accidunt incommoda, ſi nulli in cerebro ſecernantur Spiritus. Affecto ſenſorio communi, præpedito ſpiritibus influxu decumbit quaſi mortuum animal apoplexiâ percuſſum brevi, ni citò ſuccurratur, periturum.

III.

SINGULÆ corporis partes diverſis muniis obeundis à naturâ deſtinatæ, tam arctum habent inter ſe commercium, ut una ab

aliâ in officio pendeat. partes omnes fons nutritius ſanguis irrorat & alluit, ipſis nutrimentum ſuppeditando. A cordè ad extrema corporis pellitur. Sed unde motus cordis, totus pendet à ſpiritibus, in cerebri medullari ſubſtantiâ illi ſecernuntur. Secreti per proprios canales, nervos dixêre, ad omnes corporis partes ruunt, ipſis oſcillant, tenduntur, criſpantur, convelluntur, contrahuntur, ac retrahuntur fibræ; in motum agitur quidquid oſcillat in corpore; pulſant cor & arteriæ; muſculi quot quot ſunt moventur. A ſanguine diverſi liquores per propria ſecernuntur incernicula, per excretoria ſuperflui excernuntur, crudi coquuntur, craſſiores attenuantur. perfectâ tunc gaudet ſanitate vegetum animal. Cum autem ceſſat jugis ſpirituum animalium influxus, vel violenti motu, diuturno exercitio, vigiliis immodicis ſpoliatur ſanguis: tardo circuitu agitur, vix pulſat cor, flaccida partium omnium ſubſtantia, languet effætum animal: corpus jacet iners, niſi ſpirituum jacturâ reſtauretur, citò exiturum.

I V.

SICUT ſpirituum fons, ſic ſomni ſedes cerebrum, ad ſecernendas partes ſanguinis ſubtiliores deſtinatum. has ſpiritus animales vocant. Ab uno eodemque principio, inſtar linearum, ducuntur nervi: hoc ſenſorium commune meritò appellares: vivido ac jugi circuitu, muſculorum indeſinenti motu attenuatus diviſus ſanguis, copioſiorem ſpirituum materiam ſuppeditat. Corpus calloſum propriis rivulis ſubeunt ſpiritus, per nervos poſteà ad varia organa diſtribuendi. cum verò ſanguis eundo depauperatur, languent functiones: vel ſi craſſis chyli partibus adhuc involvantur, minori copiâ per nervos affluunt: hinc ad munia obeunda impares. tunc languido gradu fluens ſanguis, quaſi hebetum reddit animal, ſomnoque obrutum jacet iners. Vacant tunc ab opere organa ſenſibus externis deſtinata, ceſſant functiones animales. partium vitalium fibrillæ ſpiritibus tunc magis turgidæ, vividius actus ſuos exerunt; arteriæ validiùs pulſant: cor contrahitur arctius; ipſiuſque alterno motu, arteriarum ſucceſſivo tritu, magis ac magis dividitur ſanguis: partes ipſius tenuiores ſic diviſæ ac comminutæ, in cerebri glandulas facilius irruunt; quibus per nervos affatim diſtributis, tenduntur omnes corporis fibræ propriis functionibus de novo exequendis aptæ.

V.

REFECTIONIS igitur neceſſaria ratio, ſomnus, occluſis corporis totius oſtiis, ipſius egregie ſumptibus parcens. Hàc

de causâ noctes diesque se se vicissim excipientes amavit caduca viventium natura, ut diurnos experta labores, profundo noctis silentio quieti captandæ quasi provocata quiesceret, utriusque vicissitudine vigeret: sic cadente de montibus umbrâ, quasi quiescere monitum animal, moveri cessat, ac sensim languentibus partibus sensus otiosi fiunt. Interim natura non alienis distracta rebus, tota domesticis incumbit, ingesta feliciùs coquit alimenta; unde laudabilis cum sanguine permixtus chylus, mox in spiritus animales elaborandus defertur, donec sufficienter resarcita natura, ad exteriora de novo propellat: sic quieti succedit motus, qui sopitas partes titillando excitat, humores recreat, partibusque singulis dispensat: his tamen alternis uti animal necesse est: nimio somno languerent partes, fibræque nimis flaccidæ sensationis expertes forent; sed tota vanesceret virtus partium elastica, si immodicis implicatum vigiliis nusquam somni quiete frueretur, dissipatisque continuo viribus fatisceret facultas omnis, rueretque tota animalis œconomia.

Ergo functionum integritas à Spiritibus.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Petrus Lalouette.

M. Josephus-Maria-Franciscus de la Sône, Regiæ Scientiarum Academiæ Socius.

M. Petrus-Antonius Lepy.

M. Silvester-Antonius le Moine, Eques.

M. Julianus Busson.

M. Elias Col-de-Vilars, Consiliarius Medicus Regis ordinarius in ejus Castelleto, nec non Saluberrimæ Facultatis Decanus.

M. Petrus-Josephus Macquer.

M. Petrus Bercher.

M. Henricus Besnier.

Proponebat Parisiis PETRUS CHEVALIER, Rhedonæus, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, A. R. S. H. 1743. à sextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1743.